

sp. zn. 55 Spr 1053/2022

**Rozhodnutí předsedy Okresního soudu v Liberci,
kterým se vydává**

Etický kodex Okresního soudu v Liberci

**Článek I
Preambule**

1. Smyslem a účelem Etického kodexu Okresního soudu v Liberci (dále jen „kodex“) je vymezit a podporovat žádoucí standardy chování soudce a zaměstnance Okresního soudu v Liberci ve vztahu k veřejnosti i spolupracovníkům.
2. Kodex definuje čestné, etické a reprezentativní chování, které současně ukládá. Případně definuje jednání nežádoucí a toto zapovídá.
3. Směřuje tak k vytváření prostředí na vysoké odborné i morální úrovni, čímž napomáhá vytvářet a prohlubovat důvěru veřejnosti v řádný výkon soudnictví.

Zaměstnanci Okresního soudu v Liberci

**Článek II
Obecné zásady**

1. Zaměstnanec soudu při plnění svěřených úkolů dodržuje nejen obecně závazné právní předpisy, ale i všechny přepisy vnitřní, jakož i pokyny zaměstnavatele, resp. svých nadřízených, s výjimkou samostatné rozhodovací činnosti.
2. Má na zřeteli, že výkon soudnictví je službou veřejnosti. Vykonává proto svěřené činnosti jednak na vysoké odborné úrovni, kterou si udržuje a prohlubuje průběžným studiem, a jednak s nejvyšší mírou slušnosti, porozumění a ochoty a bez jakýchkoli předsudků.
3. Jedná vždy pouze v rozsahu jemu svěřených kompetencí a do práv osob zasahuje v jednotlivých případech jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu.
4. Je povinen zdržet se jakéhokoliv chování, které by mohlo ovlivnit výsledek řízení nebo vzbudit pochybnost o nestranně a objektivně vedeném řízení.
5. Zaměstnanec jedná korektně, slušně a ochotně samozřejmě i se svými spolupracovníky. Důsledně napomáhá vytvářet příznivé pracovní prostředí a nijak nedůvodně neomezuje ostatní osoby, se kterými přichází do kontaktu.
6. Pracovní úkoly vyřizuje ve stanovených lhůtách, nejsou-li dány konkrétně, pak vždy bez zbytečných průtahů. Současně postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady.

Článek III

Zásady samostatné rozhodovací činnosti

1. Zaměstnanec, jemuž je svěřena samostatná rozhodovací činnost, dbá na to, aby jeho rozhodování bylo objektivní, nestranné a dle práva. Při rozhodování nesmí zaměstnanec preferovat osobní či skupinové zájmy, ani se nechat ovlivnit pozitivními či negativními vztahy ke konkrétním osobám. Zdrží se při výkonu práce také všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nestrannost jeho rozhodování. Ve shodných nebo podobných případech jedná tak, aby mezi jednotlivými postupy nevznikaly neodůvodněné rozdíly.
2. Zaměstnanec vystupuje vůči účastníkům právních vztahů tak, aby je neuváděl v omyl o jejich právech a povinnostech, informuje je úplně a srozumitelně, jakož i způsobem odpovídajícím konkrétní situaci; veškerá hodnocení provádí profesionálně, objektivně, bez emocí a bez sledování osobního prospěchu a v souladu s právem.
3. Zaměstnanec s rozhodovací pravomocí je povinen vyvarovat se jakéhokoliv chování, které by mohlo vést k jeho vyloučení z projednávané věci.

Článek IV

Střet zájmů a veřejná činnost

1. Zaměstnanec svým jednáním aktivně předchází situacím, ve kterých by byl vystaven možnému střetu svého soukromého zájmu a zastávané pracovní pozice a získal tak neoprávněný prospěch či výhodu pro sebe nebo někoho jiného. Rovněž se zdrží aktivit, jež by mohly tento dojem budít.
2. Zaměstnanec se nesmí odvolávat na svou pozici nebo funkci ve věcech, které nesouvisí s plněním jemu svěřených úkolů při výkonu soudnictví. Pokud si není jistý, zda jde o činnost slučitelnou s jím zastávanou pozicí v justici, projedná záležitost předem se svým nadřízeným.
3. Zaměstnanec jedná při plnění svých úkolů politicky nestranným způsobem, zdrží se jakékoliv politické prezentace a svou případnou politickou příslušnost nedává nijak najevo.
4. Zaměstnanec se zdrží rovněž jakékoliv veřejné činnosti a aktivit, které by mohly narušit důvěru občanů v jeho schopnost nestranně plnit svěřené úkoly či která není slučitelná s pozicí, kterou v soudnictví zastává.

Článek V

Mlčenlivost a informování veřejnosti

1. Zaměstnanec zachovává mlčenlivost o všech skutečnostech, které se dozvěděl v souvislosti s plněním svých pracovních úkolů, a to jak o zaměstnavateli a jeho vnitřních mechanismech, tak o všech osobách a případech, se kterými přišel pracovně do kontaktu.
2. Vůči zaměstnavateli je povinen zachovávat patřičnou míru loajality a neučinit nic, co by ho mohlo poškodit nebo ohrozit. Rovněž je povinen zdržet se zveřejňování jakýchkoliv informací z pracovního prostředí, zejména sdělování informací (včetně svých osobních názorů) o svých spolupracovnících a jejich postupech, které by mohly znevážit je či činnost zaměstnavatele anebo vzbuzovat podobné emoce.
3. Každý zaměstnanec poskytuje jen ty informace, které dle svého pracovního zařazení je poskytovat povinen, a to postupem za podmínek a v rozsahu dle právních předpisů. Ostatní informace o činnosti zaměstnavatele veřejnosti sděluje výhradně zaměstnanec, který je k tomu na základě vnitřního předpisu či pokynu zaměstnavatele určen.

Článek VI

Reprezentace

1. Zaměstnanec dbá na to, aby byl upraven a oblečen způsobem, který je adekvátní jeho práci a odpovídá vážnosti prostředí, v němž působí.
2. Zaměstnanec působící na jednacím síni soudu přizpůsobí alespoň v příslušných dnech dále svůj oděv tak, aby odpovídal důstojnosti a vážnosti soudního jednání a reprezentoval soud ve vztahu k veřejnosti.
3. Zaměstnanec jedná s každým ohleduplně, způsobem přiměřeným jeho sociálním schopnostem a komunikačním potřebám, a respektuje jeho osobnost tak, aby šlo za jakékoliv konkrétní situace o jednání důstojné a splňující svůj účel.
4. Zaměstnanec veškerým svým jednáním a vystupováním, a to nejen v zaměstnání, ale i v soukromém životě, podporuje důvěryhodnost a vážnost justice.

Soudci Okresního soudu v Liberci

Článek VII

Nezávislé rozhodování

1. Soudcovská nezávislost je základní zárukou práva na spravedlivý proces. Soudce je proto povinen vykonávat svou funkci zcela nezávisle a tento princip hájit nejen v profesním, ale i osobním životě.
2. Soudce nesmí podléhat žádným vlivům, nesmí brát v potaz ničím ani své osobní zájmy. Rovněž nesmí podléhat jakémukoliv nátlaku či výhrůžkám.
3. Základem jeho rozhodování jsou závazné právní předpisy, jím provedený nezávislý a svědomitý výklad a toliko jeho vlastní ničím nedeformované vlastní hodnocení zjištěných skutečností.
4. Soudce podporuje kontrolu plnění soudcovských povinností i vysokých nároků na chování soudců, směřujících k posílení důvěry veřejnosti v soudnictví.

Článek VIII

Soudcovská nestrannost a rovné zacházení

1. Nestrannost je základním předpokladem pro řádný výkon funkce soudce. Ten tak svou funkci vždy vykonává zcela nestranně, nezaujatě a bez jakýchkoliv předsudků.
2. K tomuto principu se soudce hlásí v profesním i soukromém životě a chová se vždy takovým způsobem, který neohrožuje důvěru odborné i laické veřejnosti, jakož i stran řízení, v jeho nestrannosti.
3. Při své činnosti se vždy vyvaruje jakéhokoli projevu diskriminace. Přistupuje stejně ke každému, ať již jde o strany řízení, svědky, příslušníky jiných právních profesí, zúčastněné osoby a jiné soudce.
4. Rovněž zabrání zaměstnancům soudu a jiným osobám, které jsou mu podřízeny, aby ať již otevřeně nebo skrytě diskriminovali osoby vystupující ve věci a nepřipustil, aby takovým způsobem jednali strany a zástupci stran řízení.
5. Soudce je povinen vyvarovat se jakéhokoli chování, které by mohlo vést k jeho vyloučení z projednávané věci. Je povinen zdržet se všech projevů, které by mohly ovlivnit výsledek

řízení nebo vzbudit pochybnost o nestranně vedeném řízení, a to nejen v jím projednávaných věcech.

Článek IX

Bezúhonnost a vážnost

1. Bezúhonnost je nezbytným předpokladem řádného výkonu funkce a její udržení se bez dalšího očekává a předpokládá. Současně se soudce zdrží i jakéhokoliv jednání, sporného, jež by mohlo být následně jako bezúhonnost narušující hodnoceno.
2. Soudce se nejen v profesním, ale i soukromém životě vždy chová tak, aby svým chováním neohrožoval svou pověst bezúhonného člověka a tak, aby ani nijak neohrožoval či nesnižoval vážnost soudcovského stavu.
3. Vždy se chová tak, aby požíval důvěry veřejnosti a tak, aby pro odbornou i laickou veřejnost byl morální i profesní autoritou.
4. Soudce se chová celkově odpovědně, dodržuje, co přislíbil a řádně plní své závazky. Při správě vlastního majetku a majetku své rodiny se chová zodpovědně a s rozmyslem a uzavírá jen takové závazky, jejichž plnění není na újmu řádnému výkonu soudcovské profese.

Článek X

Soudcovská důstojnost

1. Soudce je povinen vyvarovat se jakéhokoliv nevhodného chování, vystupování, projevů, i všeho, co by mohlo vzbudit takový dojem, a to jak při výkonu funkce tak i v soukromém životě.
2. Ke všem osobám, se kterými přijde do pracovního kontaktu, se chová zdvořile, korektně a trpělivě. Respektuje jejich osobnostní specifika a komunikaci s nimi uzpůsobí tak, aby byly schopny jím podávané informace skutečně přijmout. Totéž chování vyžaduje od stran řízení, zástupců, soudních osob, jakož i všech, kteří jsou mu podřízeni.
3. Zdvořilé a korektní vystupování musí být soudci vlastní i mimo řízení před soudem, včetně jednání se zaměstnanci soudu či zástupci sdělovacích prostředků. Chová se vždy nejen zdvořile, ale i vstřícně a respektuje práva ostatních.
4. S ohledem na zachování důstojnosti soudcovského stavu dbá na to, aby byl vždy pečlivě a řádně upraven, jakož i oblečen způsobem, který je adekvátní jím zastávané funkci.
5. Oděv a úpravu pro pracovní prostředí pak přizpůsobí vážnosti pracovního prostředí, v němž působí. Zejména do jednací síně volí reprezentativní oděv a úpravu.

Článek XI

Odbornost a profesionalita, přístup k práci

1. Soudcovské povinnosti mají pro soudce přednost před veškerými jeho jinými profesními i soukromými činnostmi.
2. Soudce si nejen udržuje, ale soustavně prohlubuje své odborné znalosti, jakož i všeobecný přehled.
3. Své pracovní povinnosti plní řádně a včas, podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Potřebné úkony činí bez zbytečných průtahů, efektivně, šetříc zájmy zúčastněných osob.

Společná část

Článek XII

Korupce – prevence a řešení

1. Nikdo nesmí v souvislosti s výkonem práce přijímat ani vyžadovat dary či jiná zvýhodnění pro sebe nebo někoho jiného, ani taková, která by mohla budit dojem, že jsou poskytována v souvislosti s ním, popřípadě jakýmkoli jiným způsobem připustit ovlivnění plnění jemu svěřených úkolů, objektivního hodnocení věci a nestranného rozhodování. Dary nebo výhody poskytované zaměstnanci či soudci zaměstnavatelem tímto nejsou dotčeny.
2. Rovněž ani soudce ani zaměstnanec nepřipustí, aby takové dary, výhody či plnění přijímala osoba, která je vůči nim v postavení podřízeného, člena rodiny nebo s nimi žije v domácnosti.
3. Své finanční záležitosti jsou povinni všichni uspořádat tak, aby jich nemohlo být využíváno k nepřipustnému ovlivňování. Stejně tak se i chovají, kdy nesmí zavdávat příčinu k možnému nátlaku na svou osobu či důvod vydírání atp., a to i v soukromém životě. Zapovězeno je chování či jednání, které by mohlo snížit důvěru v justici v očích veřejnosti. Všichni jsou povinni usilovat dále o to, aby stejným způsobem vystupovali i příslušníci jejich rodiny a osoby žijící s nimi v jejich domácnosti.
4. Dále jsou všichni povinni vyvarovat se vztahů vzájemné závislosti a nepatřičného vlivu jiných osob, jež by mohly ohrozit jejich nestrannost či pověst a dobré jméno.
5. Rovněž jsou všichni povinni spolupodílet se na zabránění vytváření podmínek pro korupci a na jejím potírání. Jakékoli korupční jednání nebo podezření na takové jednání, o kterém hodnověrným způsobem dozví, je povinen oznámit orgánu činnému v trestním řízení (a) nebo vedení soudu. Dále jsou povinni bezodkladně oznámit nabídnutí, či získání neoprávněné výhody.
6. Osobami řešícími tuto problematiku jsou předseda okresního soudu a ředitelka správy soudu.

Článek XIII

Kontrola dodržování kodexu

Dodržování tohoto Kodexu je povinen kontrolovat každý vedoucí zaměstnanec. V případě jeho porušení, je-li to v jeho pravomoci, zjedná nápravu, jinak či není-li to možné, je povinen se obrátit na svého nadřízeného. Porušení Kodexu je porušením pracovních povinností.

Liberec 29. 6. 2022

Mgr. Petr Hoček
předseda okresního soudu